

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В КУЛЬТУРИ
Освітньо-професійна програма	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»
Рівень вищої освіти	ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ)
зі спеціальності	В12 КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО
Статус дисципліни	ВИБІРКОВА
Мова викладання	УКРАЇНСЬКА
Кількість ЄКТС	4/120
Навчальний рік	2026-2027
Структура дисципліни	<i>денна форма</i> : 28 год. (лекційні), 28 год. (семінарські), модульний контроль – 8 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 56 год.
Форма семестрового контролю	Залік
Графік (терміни) вивчення дисципліни	3 курс, 5 семестр
Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни	<u>Інтегральна компетентність:</u> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів культурології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <u>Загальні компетентності (ЗК):</u> ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК7. Здатність працювати автономно.

ЗК8. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

СК2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.

СК3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів.

СК4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

СК5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

СК8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.

СК9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

СК10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту, використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

СК11. Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології.

СК12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

*Очікувані
результати
навчання*

ПРН1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілій спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

ПРН3. Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.

ПРН4. Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

ПРН5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

ПРН7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та

характеристики.

ПРН8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

ПРН9. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.

ПРН10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів,

визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.

ПРН12. Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань.

ПРН13. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

ПРН14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефхівцями.

Анотація: Навчальна дисципліна «Глобалізаційні процеси в культурі» спрямована на формування у здобувачів системи знань і навичок критичного мислення, спрямованих на вирішення складних цивілізаційних завдань культурної глобалізації. Мета – розвинути теоретичні та практичні навички оцінки стану сучасної культури у контексті світових глобалізаційних процесів. Серед завдань курсу: опанувати базову систему теоретичних понять культурологічних досліджень у контексті глобалізації; оволодіти теоретичним матеріалом концепцій глобалізації; охарактеризувати історичні передумови глобалізації у світі; вміти упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів, що впливають на глобалізаційні процеси; отримати навички критичного мислення і викладення у зрозумілий спосіб власної думки щодо впливу глобалізаційних процесів у культурі на людину і суспільство; виявити вплив глобалізаційних процесів на національну культурну ідентичність та її подальшу трансформацію як в Україні, так і у світі.

*Анотація. Зміст
дисципліни*

МОДУЛЬ 1 ЕВОЛЮЦІЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЯК УНІВЕРСАЛІЗАЦІЇ ЛЮДСТВА

Тема 1.1. Передумови глобалізації як економічної і культурної універсалізації

Тема 1.2. Глобалізаційні процеси в культурі: теоретичні підходи і дослідники

Модульний контроль

МОДУЛЬ 2

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І ГЕОПОЛІТИКА У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Тема 2.1. Значення процесів централізації і периферизації для світової культури в історичній ретроспективі

Тема 2.2. Периферизація українського суспільства та її вплив на українську культуру

Модульний контроль

	МОДУЛЬ 3 РОЛЬ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ Тема 3.1. Культурна глобалізація як феномен сучасності Тема 3.2. Цінності культури в умовах глобалізації <i>Модульний контроль</i> МОДУЛЬ 4 ЗНАЧЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ Тема 4.1. Культурна дипломатія у контексті глобалізації: основні завдання і потенціал Тема 4.2. Досвід функціонування європейських інститутів культурної дипломатії як засіб міжкультурного діалогу <i>Модульний контроль</i>
<i>Система оцінювання</i>	Форми контролю: - Оцінювання роботи під час семінарських занять – максимум 60 балів за 14 занять (від 0 до 5 балів за кожну тему семінарського заняття залежно від вміння ставити проблему, розглядати шляхи її розв’язання, майстерності аналізу та інтерпретації, здатності до експериментів і використання наукових методів дослідження). - Самостійна робота – максимум 24 бали за 8 тем (від 0 до 3 балів за самостійне опрацювання теми, залежно від розуміння проблеми, логічності викладу матеріалу, вміння застосовувати культурологічні підходи). - Модульний контроль – максимум 8 балів за 4 модульні контролі (від 0 до 2 балів залежно від виконання поставленого завдання). - Залік – максимум 8 балів (залежно від рівня реалізації здобувачем мети і завдань курсу). Шкала оцінювання: За національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». За шкалою ECTS: A 90-100, B 82-89, C 74-81, D 64-73, E 60-63, FX 35-59, F 1-34
<i>Академічна доброчесність</i>	Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.
<i>Рекомендовані джерела:</i>	<i>Публікації науково-педагогічного працівника за темою дисципліни:</i> - Соболевська С. О. Взаємозв’язок сучасних технологій, економічної і культурної складової у діяльності аматорського театру. <i>Humanistic expertise as a strategy for developing the future culture</i> : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. Р. 257–270. - Соболевська С. О. Значення аматорського театру у процесах ціннісного самовираження та саморозвитку особистості самодіяльного актора. <i>Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури</i>. Київ: Міленіум, 2016. Вип. XXXVII. С. 103–111/ - Соболевська С. О. Культуротворча функція українського аматорського театру (кінець ХХ – початок ХХІ століття): дис. ... канд. культурології: 26.00.01 – теорія та історія культури.

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2021. 225 с.

4. Соболевська С. О. Образ народної та авторської ляльки в культуротворчому і дизайнерському аспектах. *Українознавство: наук. журнал*. Київ: НДУ, 2024. №2 (91). С.57–65.

5. Соболевська С. О. Особливості використання ляльки як антропоморфної метафори. *Світ наукових досліджень*: збірник наукових публікацій міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (29-30 вересня 2022 р.). Тернопіль, Переворськ: ФОП Шпак В. Б., 2022. Вип. 12. С. 194-195.

6. Соболевська С. О. Роль народної та авторської ляльки у міжкультурній комунікації. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. Київ, 2023. №3. С. 27–31.

7. Соболевська С. О. Роль режисера аматорського театру у полікультурному просторі. *Spheres of Culture : Journal of Philology, History, Social and Media Communication, Political Science, and Cultural Studies*. Lublin, 2016. Volume XV. P. 470–477.

Основна:

1. Бабкін В. О. Глобалізаційні культурні процеси та їх вплив на функціональне призначення національної культури. *Мистецтвознавчі записки*. 2018. Вип. 33. С. 55-62.

2. Заграва Е. Глобалізація і нація. Київ: Фенікс, 2020. 86 с.

3. Зінченко В. В. Глобалізація і глобалістика: навч. посіб. Львів: «Новий Світ-2000». 2014. 428 с.

4. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посіб. Львів: Простір-М, 2021. 130 с.

5. Розумна О. П. Культурна дипломатія України: стан, проблеми, перспективи. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2016-09/kultu_dypl-26841.pdf.

6. Сюта Б. О. Глобалізаційні та периферизаційні процеси в культурі як чинник організації художньої цілісності в сучасній музиці : дослідження. Сер. Музика вчора, сьогодні і завтра. Кн. II. Київ : УБСП «Комора», 2006. 65 с.

7. Appadurai, A. *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. University of Minnesota Press, 1996.

8. Robertson, R. *Globalization: Social Theory and Global Culture*. Sage Publications, 1992.

9. Tomlinson, J. *Globalization and Culture*. University of Chicago Press, 1999.

10. Held, D., McGrew, A., Goldblatt, D., Perraton, J. *Global Transformations: Politics, Economics and Culture*. Polity Press, 1999.

11. Nederveen Pieterse, J. *Globalization and Culture: Global Melange*. Rowman & Littlefield, 2004.

12. Hannerz, U. *Cultural Complexity: Studies in the Social Organization of Meaning*. Columbia University Press, 1992.

13. Nye, J.S. *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. PublicAffairs, 2004.

Додаткова:

1. Буравльо Є.П. Глобалізація: проблеми безпеки. Київ. : Ін-т

- пробл. нац. безпеки, 2007. 195 с.
2. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура. Київ: Основи, 2003. 584 с.
  3. Драч В. В. Культурна дипломатія в умовах глобального розвитку суспільств. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2024. № 2. С. 33–38.
  4. Кравченко А. Системотворча роль культурної дипломатії у європейських практиках міжкультурної комунікації. *History, political science, philosophy and sociology: revolutionary changes :International Scientific and Practical Conference Proceedings, May 28–29, 2021. Wloclawek: «Baltija Publishing», 2021. P. 64–67.*
  5. Колодко Г.В. Глобалізація і перспективи розвитку постсоціалістичних країн. Київ: Основні цінності, 2002. 248 с.
  6. Лалл Д. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід. Київ: Вид-во «К.І.С.», 2002. 214 с.
  7. Лукашевич В. М. Глобалістика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. рек. МОНУ. Львів: «Новий Світ – 2000». 2013. 232 с.
  8. Олійник О.М. Глокалізація: взаємодія глобального та локального: монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2010. 234 с.
  9. Семигіна Т.В. Соціальна політика у глобальному вимірі. Київ: Ун-ке вид. "Пульсари", 2003. 327 с.
  10. Сорос Д. Про глобалізацію. Київ: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002. 457 с.
  11. Стігліц Д. Глобалізація та її тягар: пер. з англ. Київ: КМ Академія, 2003. 385 с.
  12. Україна в глобалізованому світі: збірник наукових праць /голова ред. кол. О.Г.Білорус. Київ, 2007. 235 с.
  13. Amirell S. From Global Studies to Global Humanities. URL: <https://www.divaportal.org/smash/get/diva2:1759765/FULLTEXT01.pdf>
  36. Саркова, К., Nekvapil, J. *Cultural Diplomacy and Cultural Cooperation: Central European Perspectives*. Palgrave Macmillan, 2019.
  14. Cull, N.J. *Public Diplomacy: Lessons from the Past*. *Foreign Affairs*, 2009.
  15. Melissen, J. *The New Public Diplomacy: Between Theory and Practice.* *The Hague Journal of Diplomacy*, 2005.
  16. Nederveen Pieterse, J. *Globalization and Culture*. *International Sociology*, 2001.
  17. Tomlinson, J. *Cultural Globalization and Cultural Imperialism*. *Public Culture*, 1991.

Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни

Матеріально-технічне забезпечення: Ноутбук або комп'ютер з мікрофоном, колонками та веб-камерою, мережа Інтернет

Програмне забезпечення для виконання практичних завдань: Microsoft 365 (Word, Excel, PowerPoint)

Аудиторні, семінарські та практичні заняття офлайн: м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 7, аудиторія 205

Дистанційні/змішані заняття на платформі Classroom (Google)
Доступ до освітнього онлайн середовища відбувається виключно

	через особистий обліковий запис здобувача НАКККіМ, який закінчується @dakkkim.edu.ua Освітнє онлайн середовище доступне здобувачу від першого дня початку навчального семестру до завершення заліково-екзаменаційної сесії. Доступ до освітнього онлайн середовища за посиланням: .....
<i>Гарант ОПП</i>	Освітньо-професійна програма «КУЛЬТУРОЛОГІЯ» Гарант ОПП Гавеля Оксана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри гуманітарних дисциплін https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/in_prakt_kulturolohii/kaf_kreat_ind/bakalavr/OPP_Kulturologia_V12_modernizovana.pdf
<i>Розробник си­ла­бу­су навчальної дисципліни</i>	Світлана Олександрівна СОБОЛЄВСЬКА, кандидат культурології, доцент кафедри гуманітарних дисциплін
<i>Зворотній зв'язок</i>	Зауваження, пропозиції та рекомендації до навчальної дисципліни можна подати через Google form
<i>Кафедра</i>	Тел. кафедри гуманітарних дисциплін: +38 (044) 288-80-46 Адреса: м. Київ, 01015, вул. Лаврська, 9, корпус 11, каб. 106 E-mail кафедри: languages@nakkkim.edu.ua <u>Посилання</u> на сторінку кафедри на сайті Академії https://nakkkim.edu.ua/instituti/navchalno-naukovy-i-instytut-praktychnoi-kulturolohii-ta-artmenedzhmentu/kafedra-psykholohii-ta-humanitarnykh-dystsyplyn

Викладач дисципліни

**Самоаналіз відповідності показникам діяльності науково-педагогічного працівника
С. О. Соболевської за посиланням**

https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/in_prakt_kulturolohii/Kaf_psykh/Samoanaliz_Sobolevska.pdf

**Світлана Олександрівна
СОБОЛЄВСЬКА**

доцент кафедри гуманітарних дисциплін,
кандидат культурології (2021)
E-mail: s.sobolevska@dakkkim.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-5361-7085>